

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 354/2012-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosti JUDr. R. K., B., zastúpeného F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 5262/2012, sp. zn. Rvp 5263/2012, sp. zn. Rvp 5264/2012, sp. zn. Rvp 5265/2012, sp. zn. Rvp 5394/2012, sp. zn. Rvp 5535/2012 a sp. zn. Rvp 5536/2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 2173/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 4 Er 2222/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2221/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 2 Er 1823/2011 a jeho uznesením z 29. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2174/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 71 Er 245/2012 a jeho uznesením zo 14. mája 2012 a sp. zn. 71 Er 278/2012 a jeho uznesením z 18. mája 2012, a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti JUDr. R. K. vedené pod sp. zn. Rvp 5262/2012, sp. zn. Rvp 5263/2012, sp. zn. Rvp 5264/2012, sp. zn. Rvp 5265/2012, sp. zn. Rvp 5394/2012, sp. zn. Rvp 5535/2012 a sp. zn. Rvp 5536/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 5262/2012.

2. Sťažnosti JUDr. R. K. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 9. mája 2012, 21. mája 2012 a 6. júna 2012 doručené sťažnosti JUDr. R. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného F., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 2173/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 4 Er 2222/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2221/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 2 Er 1823/2011 a jeho uznesením z 29. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2174/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 71 Er 245/2012 a jeho uznesením zo 14. mája 2012 a sp. zn. 71 Er 278/2012 (spolu ďalej aj „napadnuté konania“) a jeho uznesením z 18. mája 2012 (spolu ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Napadnutými uzneseniami okresný súd vylúčil sťažovateľa z vykonávania exekúcie vo veciach vedených pod sp. zn. Ex 12303/2011, sp. zn. Ex 12486/2011, sp. zn. Ex 12479/2011, sp. zn. Ex 7408/2011, sp. zn. Ex 12345/2011, sp. zn. Ex 3493/2012 a sp. zn. Ex 3952/2012 z dôvodu, že bol zamestnancom účastníka exekučného konania

(v danom prípade oprávneného), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

Sťažovateľ vo svojich sťažnostiach uvádza, že «... je súdnym exekútorom, ktorý vykonáva exekučnú činnosť na základe zákona č. 233/1995 Z. z. (zákon o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ďalej aj „Exekučný poriadok“)...

Sťažovateľ bol vymenovaný do funkcie exekútora Ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky s účinnosťou odo dňa 28. 5. 2007 a to rozhodnutím zo dňa 16. 05. 2007 č. 6899/2007-41 po tom, čo splnil všetky taxatívne určené formálne a materiálne podmienky obsiahnuté v ust. § 10 ods. 1 Exekučného poriadku (rozhodnutie ministra prikladáme). Sťažovateľ po vymenovaní za exekútora ministrom spravodlivosti oznámil Slovenskej komore exekútorov podaním zo dňa 06. 06. 2007, že z výkonom exekučnej činnosti začne 06. 06. 2007 (je potrebné vysvetliť, že pracovníčka Slovenskej komory exekútorov omylom v podacej pečiatke nastavila dátum 11. 06. 2007, pričom však vlastnou rukou z dôvodu opravy na spodnú stranu listiny následne napísala „prevzala dňa 6. 6. 2007“) a dohodou o skončení pracovného pomeru zo dňa 29. 05. 2007 ukončil pracovný pomer so spoločnosťou P., s. r. o., k 05. 06. 2007 (dohodu o skončení pracovného pomeru pripájame). Exekútor teda začal s reálnym výkonom exekučnej činnosti dňa 06. 06. 2007.

Sťažovateľ začal vykonávať exekučnú činnosť po zložení sľubu a splnení ďalších zákonom stanovených podmienok upravených v ust. § 12 ods. 1 Exekučného poriadku pre široký okruh fyzických a právnických osôb, ktoré sa na neho na základe vlastnej vôle a slobodného rozhodnutia obrátili s návrhom na vykonanie exekúcie. Podľa ust. § 38 ods. 1 Exekučného poriadku sa exekučné konanie začína len na návrh, na ktorý je procesné legitimovaný oprávnený (veriteľ) alebo ten, kto preukáže, že na neho prešlo právo z exekučného titulu (právny nástupca veriteľa).

Medzi osobami, ktoré sa dobrovoľne rozhodli využiť služby sťažovateľa poskytované prostredníctvom výkonu exekučnej činnosti bola aj právnická osoba – obchodná spoločnosť – P., s. r. o...

Spoločnosť P., s. r. o., v záujme vymoženía jednej zo svojich finančných pohľadávok, ktorá vznikla na základe poskytnutej pôžičky fyzickej osobe... (ďalej aj „Povinný“) a ktorej

pravosť čo do dôvodu a výšky bola autoritatívne deklarovaná rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s., (rozsudok je detailne špecifikovaný v uznesení Okresného súdu Prešov, ktorým došlo k nelegitímnym a nelegálnym zásahom do základných práv sťažovateľa...».

Okresný súd napadnutými uzneseniami „*ex offio rozhodol o vylúčení sťažovateľa z vykonávania exekúcie. Práve označené uzneseni[a] a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k [ich] vydaniu, sťažovateľ napáda z hľadiska porušenia jeho základných, nižšie definovaných, práv...“.*

Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd svojím postupom v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 2173/2011, sp. zn. 4 Er 2222/2011, sp. zn. 5 Er 2221/2011, sp. zn. 2 Er 1823/2011, sp. zn. 5 Er 2174/2011, sp. zn. 71 Er 245/2012 a sp. zn. 71 Er 278/2012 porušil jeho práva, konkrétne:

«A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);

C. právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;

F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru. ...»

Sťažovateľ poukazuje na to, že podáva tieto sťažnosti «a)... poznajúc obsah čl. 142 ods. 2 Ústavy SR a ust. § 374 ods. 4 OSP. Sťažovateľ však na základe doterajšieho postupu všeobecného súdu nemôže byť dostatočne presvedčený o tom, že všeobecný súd prijme jeho odvolanie podané podľa ust. § 201 a nasl. OSP a bude o ňom vecne rozhodovať a to najmä z obavy, že všeobecný súd nebude sťažovateľa považovať za účastníka konania (cit. ust. § 201 ods. 1 OSP: „Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší

účastník.“). V snahe vyhnúť sa zmeškaniu lehoty určenej ust. § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. sťažovateľ pristupuje k paralelnému podaniu tejto sťažnosti a verí, že v prípade existencie pochybností o postavení sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom ústavný súd počká a nepristúpi k odmietnutiu sťažnosti pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

b) Sťažovateľ pozná argumentáciu ústavného súdu sformulovanú v obdobnom prípade (napr. I. ÚS 478/2011), ktorá stavia sťažovateľa do pozície objektu rozhodovania zbaveného základných práv. Sťažovateľ však s takouto argumentáciou zásadne nesúhlasí a nepovažuje ju za natoľko právne udržateľnú, aby mohla byť predpokladom pre odmietnutie jeho sťažnosti ako takej, ktorá bola podaná zjavne neoprávnenou osobou. Na doloženie nesprávnosti argumentácie ústavného súdu sťažovateľ uvádza:

b.1) Súdny exekútor je osoba splnomocnená na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (ust. § 2 ods. 1 Exekučného poriadku). Ide o fyzickú osobu – občana (ust. § 10 ods. 1 Exekučného poriadku) nadanú základnými právami a slobodami, ktorá je splnomocnená na uskutočňovanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (súdny exekútor nie je štátnym orgánom). Je teda zrejmé, že zákonné postavenie exekútora má zmiešanú povahu. Predovšetkým, a to v primárnej rovine, vystupuje a koná súdny exekútor ako podnikajúca fyzická osoba, ktorej základné práva a slobody sú rovnaké ako základné práva a slobody akejkoľvek inej podnikajúcej fyzickej osoby, a až následne, a to v sekundárnej rovine, vystupuje a koná súdny exekútor ako verejný činiteľ a to len pri výkone exekučnej činnosti podľa štvrtej časti Exekučného poriadku po tom, čo mu bolo udelené poverenie na vykonanie exekúcie exekučným súdom. Iba v sekundárnej rovine pri výkone exekučnej činnosti je možné uvažovať vzhľadom na skutkové okolnosti konkrétnych prípadov o limitácii základných práv a slobôd súdneho exekútora, inak rozhodne nie.

b.2) To, že súdnemu exekútorovi sa priznalo postavenie verejného činiteľa, len dotvára skutočnosť, že štát preniesol na túto osobu časť svojich kompetencií. Upozorňujeme na znenie ust. § 5 ods. 1 Exekučného poriadku cit.: „V súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa.“ a ďalej ods. 2 označeného ust. cit.: „Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci.“

b.3) Súdny exekútor má postavenie verejného činiteľa len v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti a len vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci.

Exekučný poriadok v ust. § 2 ods. 1 definuje pojem exekučná činnosť ako vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí.

b.4) Súdny exekútor nemá postavenie verejného činiteľa ak nevykonáva nútený výkon súdnych alebo iných rozhodnutí (ak nevykonáva exekučnú činnosť) a výkon inej ako exekučnej činnosti súdnym exekútorom nie je výkonom verejnej moci. Súdny exekútor môže vykonávať exekučnú činnosť s charakterom výkonu verejnej moci na základe ust. § 44 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku (Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu...), ust. § 36 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku (Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie.) a ust. § 46 ods. 1 Exekučného poriadku (Exekútor poverený vykonaním exekúcie sa postará o jej vykonanie) len po udelení poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom. Zároveň tiež platí, že výkonom exekučnej činnosti je uskutočňovanie činnosť súdny exekútor podľa štvrtej časti Exekučného poriadku. Aby sa prejavila možná limitácia základných práv a slobôd súdneho exekútora v sekundárnej rovine, je nutné, aby vykonával činnosť podľa štvrtej časti Exekučného poriadku. Táto ústavná sťažnosť nie je podávaná v súvislosti s postupmi a rozhodnutiami exekučného súdu, ktoré by boli voči súdnemu exekútorovi realizované v súvislosti s jeho činnosťou vykonávanou podľa štvrtej časti Exekučného poriadku a teda v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti.

b.5) Inak povedané, aby mohla nastať limitácia základných práv a slobôd súdneho exekútora, musí dôjsť ku kumulatívne splneniu dvoch podmienok, jednej formálnej a jednej materiálnej. Jednak musí byť exekútorovi formálne udelené poverenie na vykonanie exekúcie a jednak musí z materiálnej stránky súdny exekútor uskutočňovať úkony pri výkone exekučnej činnosti podľa štvrtej časti Exekučného poriadku. V danom prípade súdny exekútor ako sťažovateľ podanou individuálnou sťažnosťou namieta postup a rozhodnutie exekučného súdu, ktoré sa netýkajú výkonu exekučnej činnosti podľa štvrtej hlavy Exekučného poriadku. Po posúdení splnenia prvej formálnej podmienky je zrejmé, že druhá materiálna podmienka v danom prípade vôbec nie je splnená.

b.6) Obiter dictum pojem „výkon exekučnej činnosti“ nemožno zamieňať s pojmom „výkon funkcie exekútora“. Pojem „výkon funkcie exekútora“ je pojmom širším a zahŕňa

v sebe aj výkon iných činností (napr. činností uskutočňovaných súdnym exekútorom podľa piatej časti Exekučného poriadku). Nemožno súhlasiť s tvrdením, že výkon akýchkoľvek funkcií exekútora je výkonom núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (exekučnou činnosťou) a teda výkonom činností v postavení verejného činiteľa s charakterom výkonu verejnej moci.

b.7) V tomto prípade je súdny exekútor subjektom so základnými právami a slobodami, ktorý má záujem na výsledku súdneho rozhodovania, pretože takéto rozhodovanie ovplyvní jeho právne postavenie v exekučnom konaní. Exekučný súd musí pri svojom rozhodovaní, ktorého objektom sú práva a povinnosti strán exekučného konania, dodržiavať základné práva i slobody súdneho exekútora a preto súdny exekútor má aktívnu legitimáciu na podanie individuálnej sťažnosti proti rozhodnutiu exekučného súdu, ktorým ho súd vylúčil z vykonávania exekúcie.».

V ďalšej časti sťažností sťažovateľ zdôvodňuje, v čom podľa neho spočíva porušenie jeho v sťažnostiach označených práv, tvrdiac, že postup okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnuté uznesenia „nelegitímne a nelegálne limitovali práva sťažovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III. ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti sťažovateľa vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovala námietka zaujatosti alebo akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe sťažovateľa v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010; rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného

súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti vykonávať teraz i v budúcnosti exekúciu vedenú pre vymoženie pohľadávky obchodnej spoločnosti P., s. r. o., voči povinnému, ktorá bola prisúdená rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s.“.

Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že okresný súd rozhodol o jeho vylúčení z výkonu exekúcie v čase, keď takéto rozhodnutie nebolo možné vydať z dôvodu, že nedošlo k udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), keďže „Sťažovateľ podaním... požiadal porušovateľa o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Porušovateľ o jeho požiadavke doposiaľ nerozhodol a vydal len napadnuté uznesenia, ktorým sťažovateľa vylúčil z vykonávania exekúcie.“.

Osobitne sťažovateľ upozorňuje na skutočnosť, že «V danom prípade okresný súd bez existencie návrhu na vylúčenie exekútora z výkonu exekúcie (bez existencie námietky zaujatosti) bez toho, aby akokoľvek vypočul sťažovateľa ako súdneho exekútora, ktorého možno považovať za stranu sporu, de facto rozhodol o jeho vylúčení z vykonávania exekúcie vedenej pre pohľadávky spoločnosti P., s. r. o. Sťažovateľ namieta, že nemal možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie súdu o jeho právnom postavení. Sťažovateľ nemal možnosť ovplyvniť prípravu obsahu rozhodnutia všeobecného súdu, pritom však dané rozhodnutie výrazným spôsobom ovplyvnilo jeho právne postavenie. Postup, ktorý zvolil všeobecný súd, navyše dával povinnému dodatočnú príležitosť, aby bez existencie akýchkoľvek obáv z reakcie sťažovateľa, došlo k mareniu exekúcie a to aj vylúčením sťažovateľa z jej výkonu. Sťažovateľ však bol voči povinnému v pozícii súdneho exekútora a nútene vymáhal voči nemu pohľadávku oprávneného. Preto možno bez pochyb predpokladať, že povinný prechovával voči sťažovateľovi averziu a pocity antipatie. Práve v takomto postavení bolo nanajvýš nutné pre objektívne posúdenie veci vypočúť sťažovateľa a umožniť mu tak prejaviť svoj názor na vec. Súdne konanie

neprebiehala v duchu práva na spravodlivý súdny proces a osobitne z dodržaním zásady „rovnosti zbraní“.».

V nadväznosti na to sťažovateľ zdôrazňuje, že *„ako strana konania nebol oboznámený s tým, že všeobecný súd vedie konanie, v ktorom rozhoduje o jeho právach a právnom postavení (a to v súvislosti s jeho zaujatosťou), nebol oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry súdu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Nie je pritom dôležité ani to, či tieto skutočnosti boli predložené ako dôkazy druhou stranou konania alebo vybrané k použitiu súdom samotným.“*.

V záverečnej časti svojich sťažností sťažovateľ uvádza, že vzhľadom na to, že Exekučný poriadok nepripúšťa, aby podal proti napadnutým uzneseniam okresného súdu *„odvolanie alebo iný účinný opravný prostriedok, je splnená formálna podmienka upravená ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.“*.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že jeho v petite sťažností označené práva, resp. označené články ústavy a dohovoru boli napadnutými uzneseniami a postupom predchádzajúcim ich vydaniu porušené, a zároveň navrhuje, aby boli napadnuté uznesenia okresného súdu zrušené. Sťažovateľ sa napokon domáha aj priznania primeraného finančného zadost'účinenia a úhrady trov konania.

II.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon

neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5262/2012, sp. zn. Rvp 5263/2012, sp. zn. Rvp 5264/2012, sp. zn. Rvp 5265/2012, sp. zn. Rvp 5394/2012, sp. zn. Rvp 5535/2012 a sp. zn. Rvp 5536/2012 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľa a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc citované právne normy tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného konania (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 2173/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 4 Er 2222/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2221/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 2 Er 1823/2011 a jeho uznesením z 29. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2174/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 71 Er 245/2012 a jeho uznesením zo 14. mája 2012 a sp. zn. 71 Er 278/2012 a jeho uznesením z 18. mája 2012

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.2.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 2173/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 4 Er 2222/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2221/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 2 Er 1823/2011 a jeho uznesením z 29. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2174/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 71 Er 245/2012 a jeho uznesením zo 14. mája 2012 a sp. zn. 71 Er 278/2012 a jeho uznesením z 18. mája 2012

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami vydanými samosudcom tvrdiac, že k podaniu sťažností pristúpil preto, lebo na základe doterajšieho postupu okresného súdu „nemôže byť dostatočne presvedčený o tom, že všeobecný súd prijme jeho odvolanie podané podľa ust. § 201 a nasl. OSP a bude o ňom vecne rozhodovať, a to najmä z obavy, že všeobecný súd nebude sťažovateľa považovať za účastníka konania“.

Právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu pred porušením základných práv a slobôd v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a základných slobôd nerozhoduje iný súd.

Zásada subsidiarity zahŕňa okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Všeobecné súdnictvo zabezpečuje fyzickým osobám a právnickým osobám presadzovanie svojich práv, zaväzuje sa poskytnúť im účinnú ochranu pred neoprávnenými štátnymi zásahmi, pritom má prednostne chrániť a presadzovať individuálne základné práva a slobody. Príslušné procesné poriadky sú zárukou účinnosti tejto právnej ochrany aj zárukou ochrany zákonného prístupu k uplatňovaniu základných práv a slobôd (I. ÚS 61/06).

Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže vzhľadom na princíp subsidiárnej právomoci ústavného súdu zásadne smerovať iba proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ktorý vo veci rozhodol po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov, resp. iných právnych prostriedkov, ktoré mal sťažovateľ k dispozícii v poslednom stupni. K prípadnej náprave namietaného zásahu do základných práv zaručených ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou nemôže dôjsť tak, že by z konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a z prieskumu ústavným súdom bolo vynechané rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv

poskytuje. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na doterajšiu judikatúru ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom.

Vzhľadom na skutočnosť, že proti napadnutým uzneseniam okresného súdu, ktorým tento vylúčil sťažovateľa z exekúcií vedených na Exekútorskom úrade, B., pod sp. zn. Ex 12303/2011, sp. zn. Ex 12486/2011, sp. zn. Ex 12479/2011, sp. zn. Ex 7408/2011, sp. zn. Ex 12345/2011, sp. zn. Ex 3493/2012 a sp. zn. Ex 3952/2012, nie je podľa § 30 ods. 10 Exekučného poriadku prípustný opravný prostriedok, a keďže zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ aj napriek jeho tvrdeniu o podaní opravných prostriedkov podľa § 201 a nasl. OSP tieto proti napadnutým uzneseniam okresného súdu nepodal, preskúmal ústavný súd sťažnosti z hľadiska možnej existencie ďalších dôvodov, ktoré by mohli mať za následok ich odmietnutie už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ v sťažnostiach namieta v prvom rade porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami. V obsahu označených práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnomu problému nastolenému v sťažnostiach sťažovateľa, ktorý spočíva v tom, či okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď samotnú skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávnenej pred vykonávaním exekúcie (hlavne pre jeho pomer k účastníkovi konania v tomto prípade na strane oprávnenej), považoval za dôvod na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcie.

Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle.

Podľa § 4 Exekučného poriadku činnosť exekútora je nezlučiteľná s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo členstvom v dozornom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo s vykonávaním inej zárobkovej činnosti s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej a publicistickej činnosti.

Podľa § 5 Exekučného poriadku v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa (odsek 1). Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (odsek 2).

Podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, ktorá je predmetom exekúcie, k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom, možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Okresný súd v uzneseniach sp. zn. 2 Er 1823/2011 z 29. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2221/2011 z 11. apríla 2012, sp. zn. 4 Er 2222/2011 z 30. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2174/2011 z 11. apríla 2012 a sp. zn. 4 Er 2173/2011 z 30. marca 2012 okrem iného uviedol, že «Exekútor je jedným zo subjektov, ktorý sa podieľa na realizácii súdnej ochrany. V súlade s ustanovením § 2 Exekučného poriadku má súdny exekútor postavenie verejného činiteľa a realizuje nútený výkon súdnych rozhodnutí. Vzhľadom na tieto skutočnosti musí aj vo vzťahu k nemu existovať garancia nezávislosti a nestrannosti. Nestrannosť exekútora je daná nedostatkom jeho vnútorného psychického vzťahu ku konkrétnej prejednávanej veci ako aj neexistenciou okolností, ktoré by mali viesť k pochybenosti o tom, že exekútor takýto vzťah k veci má. Nestranný je len taký exekútor, ktorý podľa svojho svedomia a vedomia je nezávislý od prejednávanej veci a od strán sporu v tom zmysle, že je voči nim neutrálny, že voči nim nemá predsudky, sympatie ani antipatie, že ani jedna zo strán nemá v jeho očiach prednosť ani nedostatok, príp. výhodu ani nevýhodu a že k právnemu vzťahu, ktorý rieši nezískal vzťah ešte predtým, ako mu bola zverená na rozhodnutie. Uplatňuje sa tu teória zdania, podľa ktorej nestačí, že exekútor je objektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán a to nie len účastníkom konania, ale aj verejnosti.

Inštitút vylúčenia súdneho exekútora je jedným z prostriedkov zabezpečenia ústavnej požiadavky nestrannosti orgánov súdnej ochrany. Exekútor môže byť vylúčený z exekučného konania na základe námietky zaujatosti uplatnenej účastníkom exekučného konania alebo na základe oznámenia exekútora o skutočnostiach, pre ktoré by mohol byť vylúčený. V tomto prípade, si súdny exekútor svoju oznamovaciu povinnosť v zmysle ustanovenia § 30 ods. 3 Exekučného poriadku nesplnil. Súd však zo svojej činnosti zistil, že tento exekútor je bývalým zamestnancom oprávneného. Vzhľadom na vedomosť súdu o skutočnostiach, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam o nestrannosti a nezávislosti súdneho exekútora v exekučnom konaní, dospel súd k záveru, že aj napriek nesplneniu oznamovacej povinnosti zo strany exekútora, či už vedomej alebo nevedomej, je súd nie len oprávnený ale aj povinný vo veci konať a posúdiť či sú dané podmienky na vylúčenie súdneho exekútora z vykonávania exekúcie.

Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo dňa 13. apríla 2011, č. k. III. ÚS 322/2010-37 rozhodol o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5 Er/934/2008 z 25. mája 2010. Ďalej zrušil uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením sp. zn. 5 Er/934/2008 z 25. mája 2010 na základe sťažovateľom (povinným) podanej námietky zaujatosti proti súdnemu exekútorovi JUDr. R. K., Exekútorský úrad B., z dôvodu, že tento bol bývalým zamestnancom spoločnosti P. s. r. o., B. (ďalej len „oprávnená“) rozhodol, že súdny exekútor nie je vylúčený z vykonávania funkcie vo veci exekúcie proti sťažovateľovi na uspokojenie pohľadávky oprávnenej vo výške 7 078, 87 € s prísl. na základe exekučného titulu – rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu a návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie.

V odôvodnení predmetného nálezu Ústavný súd konštatoval, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom (a inými) vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Inými slovami, súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Uvedené konanie nevyklučuje ani disciplinárnu, resp. trestnú zodpovednosť súdneho exekútora ako verejného činiteľa. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu. ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonávaním tejto exekúcie poverí súd.

Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb

k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Výrok nálezu Ústavného súdu je záväzný úsudok Ústavného súdu o petite obsiahnutom v návrhu na začatie konkrétneho konania. Aj keď vyššie uvedený nález Ústavného súdu je právne záväzný pre konanie, ktoré ho sa týka, dá sa predpokladať, že nakoľko v exekučnom konaní..., vedenom na Okresnom súde Prešov..., sú skutkové predpoklady (t. j. osoba oprávneného a súdneho exekútora) zhodné so skutkovými predpokladmi, z ktorých vychádzal aj vyššie uvedený nález Ústavného súdu, Ústavný súd by v prípadnom spore postupoval rovnako a opätovne by rozhodol, že sú dané okolnosti na vylúčenie súdneho exekútora z exekúcie.

S poukazom na skutočnosť preukázanú už Okresným súdom Žiar nad Hronom, a to, že JUDr. R. K. je bývalým zamestnancom oprávneného v spojení s vyššie uvedeným nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a súdneho exekútora JUDr. R. K. vylúčil z vykonávania exekúcie...».

Okresný súd v uzneseniach sp. zn. 71 Er 245/2012 zo 14. mája 2012 a sp. zn. 71 Er 278/2012 z 18. mája 2012 predovšetkým uviedol, že „Exekútor je jedným zo subjektov, ktorý sa podieľa na realizácii súdnej ochrany. V súlade s ust. § 2 Exekučného poriadku má postavenie verejného činiteľa a realizuje nútený výkon súdnych rozhodnutí. Nezávislosť a nestrannosť orgánov verejnej moci, a to najmä orgánov podieľajúcich sa na výkone verejnej moci, vyplýva z čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Keďže sa súdny exekútor podieľa na výkone súdnej ochrany, musí aj vo vzťahu k nemu existovať garancia nezávislosti a nestrannosti. Nezávislosť a nestrannosť sú pojmami blízkymi, navzájom sa prelínajú a dopĺňajú. Nestrannosť predstavuje jednu zo

záruk nezávislosti. Nestrannosť exekútora tak bude daná nedostatkom jeho vnútorného psychického vzťahu ku konkrétnej prejednávanej veci (subjektívny aspekt nestrannosti), ako aj neexistenciou okolností, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam o tom, že exekútor takýto vzťah k veci nemá (objektívny aspekt nestrannosti). Nestranný je len taký súdny exekútor, ktorý podľa svojho svedomia a vedomia je nezávislý od prejednávanej veci a od strán sporu v tom, zmysle, že je voči nim neutrálny, že voči nim nemá predsudky, sympatie, antipatie, že strany sporu sú v jeho očiach úplne rovné, že ani jedna z nich nemá v jeho očiach a priori žiadnu výhodu ani nevýhodu, prednosť alebo nedostatok, že k právnemu vzťahu, ktorý rieši, nezískal vzťah ešte pred tým, ako mu bola vec zverená na rozhodnutie, a že preto bude môcť posudzovať vec absolútne nezávisle a slobodne. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska exekútora, ale podľa objektívnych symptómov. Exekútor môže subjektívne rozhodovať nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť objektívne vystavená oprávneným pochybnostiam zo zreteľom na jeho status, funkcie, ktoré vo veci vykonával. Podľa uplatňovanej teórie zdania, nestačí, že exekútor je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký javiť v očiach strán, a to nielen účastníkom, ale aj verejnosti.

V konaní preukázaná existencia pracovnoprávneho vzťahu medzi oprávneným a exekútorom, ktorý podal žiadosť o udelenie poverenia, je podľa súdu okolnosťou, ktorá vyvoláva pochybnosti z hľadiska objektívneho aspektu jeho nestrannosti k prebiehajúcej exekúcii.

S poukazom na skutočnosť preukázanú už Okresným súdom Žiar nad Hronom, a to, že JUDr. R. K. je bývalým zamestnancom oprávneného v spojení s vyššie uvedeným nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky a odôvodnením tohto uznesenia (III. ÚS 322/2012, pozn.), súd exekútora JUDr. R. K. z vykonávania exekúcie vylúčil.“.

V nadväznosti na posudzovanú vec treba uviesť, že výklad a používanie ustanovení § 30 Exekučného poriadku musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Interpretáciou a aplikáciou týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že poskytuje v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti pre účely zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov

účastníkov (§ 1 OSP). Exekučné súdne konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie.

Ústavný súd sa stotožňuje s tým, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnené vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Uvedené konanie nevylučuje ani disciplinárnu, resp. trestnú zodpovednosť súdneho exekútora ako verejného činiteľa. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu.

S odkazom na citovanú právnu úpravu nie je potrebné preukázať zaujatosť súdneho exekútora, ale postačí už samotné preukázanie existencie dôvodných pochybností o jeho nezaujatosti. Uvedené je konštruované v súlade so zásadou, ku ktorej dospel v rámci svojej rozhodovacej praxe Európsky súd pre ľudské práva, a to, že „... nestačí, že sudca (v danom prípade exekútor, pozn.) je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký javiť aj v očiach strán. Spravidlosť musí byť nielen poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná.“ (rozhodnutie *Delcourt vs. Belgicko*, Publication of the European Court of Human Rights, Series A, č. 11, s. 17, § 31).

V súvislosti s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa nemožnosti rozhodovania okresného súdu v namietaných konaniach o jeho vylúčení pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, keďže „*Sťažovateľ podaním... požiadal porušovateľa o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Porušovateľ o jeho požiadavke doposiaľ nerozhodol a vydal len napadnuté uznesenia, ktorým sťažovateľa vylúčil z vykonávania exekúcie.*“, ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého všeobecný súd je

povinný v priebehu celého exekučného konania, ktoré sa v súlade s § 36 ods. 1 Exekučného poriadku začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie, ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania (m. m. III. ÚS 322/2010), medzi inými aj zabezpečenie nestrannosti exekútora v súlade s ustanoveniami Exekučného poriadku. Postup okresného súdu v napadnutých konaniach, ktorým tento vylúčil sťažovateľa z vykonávania exekúcií ešte predtým, ako rozhodol o jeho žiadostiach o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, preto nemožno z ústavného hľadiska spochybňovať.

Vzhľadom na už uvedené nemožno podľa názoru ústavného súdu ani právne závery okresného súdu vyjadrené v napadnutých uzneseniach považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie ústavou garantovaných práv sťažovateľa.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutých uznesení okresného súdu ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

Okresný súd podľa názoru ústavného súdu postupoval ústavne súladným spôsobom, keď napadnutými uzneseniami rozhodol o vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku z dôvodu existencie pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutými uzneseniami okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie signalizovala možnosť vysloviť porušenie ním označených práv. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové

a právne závery okresného súdu považovať za arbitrárne, zjavne neodôvodnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

V súvislosti so sťažovateľovým prejavom nespokojnosti s napadnutými uzneseniami okresného súdu ústavný súd ďalej konštatuje, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažností v častiach týkajúcich sa namietania porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

II.2.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 2173/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 4 Er 2222/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2221/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 2 Er 1823/2011 a jeho uznesením z 29. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2174/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 71 Er 245/2012 a jeho uznesením zo 14. mája 2012 a sp. zn. 71 Er 278/2012 a jeho uznesením z 18. mája 2012

Sťažovateľ v sťažnostiach namieta aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť v posudzovaných veciach ani k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

Ústavný súd navyše po preskúmaní napadnutých uznesení okresného súdu dospel k záveru, že z ich odôvodnenia nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by nimi mohlo

dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže okresný súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy.

Ústavný súd preto vzhľadom na uvedené pri predbežnom prerokovaní aj tieto časti sťažností odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2.4 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 2173/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 4 Er 2222/2011 a jeho uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2221/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 2 Er 1823/2011 a jeho uznesením z 29. marca 2012, sp. zn. 5 Er 2174/2011 a jeho uznesením z 11. apríla 2012, sp. zn. 71 Er 245/2012 a jeho uznesením zo 14. mája 2012 a sp. zn. 71 Er 278/2012 a jeho uznesením z 18. mája 2012

Sťažovateľ v posudzovaných sťažnostiach namieta aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Ustanovenia čl. 12 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 14 dohovoru majú charakter základných (ústavných) princípov, ktoré sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy, a preto sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ak ústavný súd dospel k záveru, že v posudzovaných prípadoch neboli porušené sťažovateľom označené základné práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru (m. m. IV. ÚS 119/07). Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol aj tieto časti sťažností sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre ich zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. augusta 2012